

Marek Matejun

Metoda studium przypadku w pracach badawczych młodych naukowców z zakresu nauk o zarządzaniu

Problemy Zarządzania, Finansów i Marketingu 19, 203-213

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MAREK MATEJUN

Politechnika Łódzka

METODA STUDIUM PRZYPADKU W PRACACH BADAWCZYCH MŁODYCH NAUKOWCÓW Z ZAKRESU NAUK O ZARZĄDZANIU

Wprowadzenie

Badania z zakresu nauk o zarządzaniu mogą być prowadzone różnymi metodami naukowymi, pozwalającymi na uzyskiwanie wyników zarówno o charakterze ilościowym, jak również jakościowym. W ramach prac badawczych można wykorzystywać szeroki zakres metod, technik i narzędzi badawczych, a ich szczegółowy dobór powinien być dokonany celowo i zaplanowany z uwzględnieniem między innymi takich zmiennych, jak temat, cel i zakres pracy czy specyfika i wielkość próby badawczej. Obecnie w naukach o zarządzaniu ważnym trendem staje się wykorzystywanie metod jakościowych, pozwalających na bardziej precyzyjne uchwycenie specyfiki zjawisk i uwzględniające wpływ zmiennych niemierzalnych lub trudno mierzalnych na procesy zarządzania współczesnymi organizacjami.

Jedną z metod badawczych, zaliczanych do grona metod jakościowych jest studium przypadku. Metoda ta może być z powodzeniem stosowana w pracach badawczych prowadzonych przez młodych naukowców z zakresu nauk o zarządzaniu. Stykając się z praktyką gospodarczą, mogą oni za pomocą metody monograficznej badać między innymi konkretne przedsiębiorstwo lub organizacje innego typu, ich otoczenie, a także funkcje lub procesy w ramach działalności konkretnej komórki organizacyjnej czy zespołu projektowego.

Biorąc to pod uwagę jako cel artykułu wyznaczono prezentację zakresu i efektów wykorzystania metody studium przypadku w pracach badawczych

prowadzonych przez młodych naukowców z zakresu nauk o zarządzaniu. Realizacji celu pracy poświęcono badania empiryczne prowadzone na grupie młodych asystentów, adiunktów oraz doktorów habilitowanych, którzy wykorzystują metodę monograficzną w prowadzonych przez siebie badaniach empirycznych.

1. Możliwości i ograniczenia wykorzystania metody studium przypadku w pracach badawczych prowadzonych przez młodych naukowców

Realizacja różnorodnych celów poznania naukowego prowadzi do opisu rzeczywistości, jej wyjaśnienia oraz/lub do przewidywania zajścia nowych stanów rzeczy, co z kolei warunkuje realizację podstawowych funkcji nauki, a więc funkcji opisowej, wyjaśniającej oraz prognostycznej¹. Realizacja tych zadań wymaga zagłębienia się nie tylko w świat konstruktów teoretycznych, ale również zmierzenia się z obszarem faktów empirycznych, w którym badacz działa jako eksperymentator, czego wyrazem jest prowadzenie badań empirycznych. Albowiem właśnie konfrontacja badań teoretycznych i empirycznych prowadzi do rozwoju każdej dziedziny nauki².

W procesie badawczym wyróżnić można dwa zasadnicze podejścia: nomotetyczne, którego celem jest formułowanie ogólnych praw i zasad naukowych na podstawie reprezentacyjnych, wielopodmiotowych badań, oraz idiograficzne, którego celem jest prezentacja i wyjaśnianie jednostkowych faktów i zdarzeń. W podejściu idiograficznym użyteczną metodą (określaną niekiedy również jako jakościowa lub niestatystyczna strategia badawcza³) może być studium przypadku.

Traktuje się ją najczęściej jako szczegółowy opis rzeczywistego obiektu, zjawiska czy procesu, przeprowadzony w celu wyjaśnienia przyczyn, rezultatów i uwarunkowań występowania danego procesu lub funkcjonowania pewnego obiektu w określonych warunkach⁴. W związku z tym określa się ją jako metodę

¹ J. Brzeziński, *Metodologia badań psychologicznych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997, s. 30–33.

² S. Sudoł, *Nauki o zarządzaniu. Węzłowe problemy i kontrowersje*, Wydawnictwo Dom Organizatora, Toruń 2007, s. 68.

³ Na przykład J. Dul, T. Hak, *Case Study Methodology in Business Research*, Butterworth-Heinemann, Oxford 2008, s. 3–6.

⁴ S. Lachiewicz, M. Matejun, *Studia przypadków karier menedżerskich absolwentów Politechniki Łódzkiej*, w: *Kształcenie menedżerów na uczelni technicznej*, I. Staniec (red.), Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź 2010, s. 88.

monograficzną, analizę indywidualnego przypadku, *case study*, a swoim charakterem nawiązuje ona do idei badań etnograficznych, prowadzonych w realnym świecie z wykorzystaniem interakcji z podmiotem badanym. Nie oznacza to jednak, że może być ona wykorzystywana wyłącznie w realistycznym podejściu badawczym. Może być bowiem również użyteczna w przypadku stanowiska pozytywistycznego, krytycznego lub konstruktywicznego⁵, przede wszystkim w przypadku zaangażowania badacza jako uczestnika odkrywającego otaczający świat.

Metoda studium przypadku wpisuje się zatem przede wszystkim w nurt metodologii interpretatywnej i indukcyjny charakter nauk o zarządzaniu⁶, wspierając realizację postulatu „eklektyzmu metodologicznego”⁷, wzbogacając proces badawczy i przyczyniając się do zapewnienia efektywności poznawczej i pragmatycznej. Jednocześnie może ona zapewniać realizację postulatu triangulacji metodologicznej, zakładającego konieczność stosowania różnych wzajemnie korygujących się i weryfikujących metod badawczych⁸.

W procesie badawczym realizowanym metodą studium przypadku wykorzystywane mogą być bowiem różnorodne metody, techniki i narzędzia. Do użytecznych metod można tutaj zaliczyć metodę badania dokumentacji, obserwację, metodę wywiadu i/lub metodę badań ankietowych⁹. Prawidłowe przeprowadzenie procesu badawczego z wykorzystaniem tego podejścia pozwala między innymi na przedstawienie bardziej dokładnego i głębokiego obrazu badanej rzeczywistości, wyjaśnienie źródeł i uwarunkowań określonych zjawisk, a także oparcie się na głębszych relacjach pomiędzy badaczem i obiektem badanym. Z drugiej strony, wykorzystanie metody studium przypadku wiąże się z takimi ograniczeniami,

⁵ Szerzej zob. P. Banaszyk, *Status nauk o zarządzaniu*, w: *Podstawy metodologiczne prac doktorskich w naukach ekonomicznych*, M. Sławińska, H. Witczak (red.), PWE, Warszawa 2008, s. 38–39.

⁶ Należy pamiętać jednak o ograniczonej (probabilistycznej) drodze poznania naukowego z wykorzystaniem metod indukcyjnych (K.R. Popper, *Logika odkrycia naukowego*, Fundacja Aletheia, Warszawa 2002, s. 21–24). Dlatego też w naukach o zarządzaniu spotkać można takie nurty badawcze, w których metodyka badawcza ma cechy podejścia dedukcyjnego (J. Niemczyk, *Wyróżniki, budowa i zachowania strategiczne układów outsourcingowych*, Wydawnictwo AE im. O. Langego we Wrocławiu, Wrocław 2006, s. 13).

⁷ Ł. Sułkowski, *Epistemologia w naukach o zarządzaniu*, PWE, Warszawa 2005, s. 106–108.

⁸ N. Denzin, *The Research Act: A Theoretical Introduction to Sociological Methods*, Transaction Publishers, 2009, s. 297–300.

⁹ A. Apanowicz, *Metodologia nauk*, Wydawnictwo Dom Organizatora, Toruń 2003, s. 81.

jak: mała reprezentatywność wyników, intuicyjność i subiektywność sądów, duża czasochłonność oraz wysokie koszty prowadzonych badań¹⁰.

Metoda studium przypadku może znaleźć szczególne zastosowanie w pracach młodych naukowców z zakresu nauk o zarządzaniu. Do tej grupy można zaliczyć osoby, które znajdują się w początkowym okresie swojego rozwoju naukowego, a więc przede wszystkim asystentów, adiunktów oraz młodych doktorów habilitowanych. Wydaje się, że w ich przypadku mniejszego znaczenia nabiera sam wiek, bowiem ich rozwój zawodowy związany jest z dużą aktywnością psychiczną i witalnością umysłową, co nawet w dalszych stadiach rozwoju biologicznego pozwala na zachowanie dużej sprawności twórczej i otwartości na zmiany¹¹.

Ta grupa zawodowa prowadzi intensywne prace badawcze związane z pracami awansowymi, jak również związane z prowadzonymi zajęciami dydaktycznymi na uczelniach wyższych. Istotną warstwą aktywności staje się również działalność na rzecz praktyki gospodarczej. Należy bowiem podkreślić, że działalność naukowa nie obejmuje jedynie zwiększenia wiedzy własnej badacza, a jej istotnym celem staje się również przekazanie tej wiedzy innym oraz obejmuje procesy jej przystosowywania metodami naukowymi do wdrażania w praktyce organizacyjnej¹². Metoda studium przypadku może spełniać w tej sytuacji ważne funkcje, szczególnie gdy jest wykorzystywana w procesie dydaktycznym lub jako „benchmark” w praktyce gospodarczej. Rola ta może być realizowana bezpośrednio przez młodych naukowców podczas ćwiczeń i wykładów akademickich lub w trakcie działalności konsultingowej lub trenerskiej.

Młodzi naukowcy z zakresu nauk o zarządzaniu, stykając się w praktyce gospodarczej z określoną rzeczywistością, mogą z jednej strony, dokonywać jej opisu i interpretacji właśnie z wykorzystaniem metody studium przypadku. Z drugiej strony mogą, wykorzystując to podejście, implementować zaproponowane przez siebie modele teoretyczne, dokonując ich weryfikacji empirycznej i formułując zalecenia dla praktyki organizatorskiej. Efekty zastosowania tej metody

¹⁰ Szerzej na temat zalet i ograniczeń metody studium przypadku zob. S. Lachiewicz, M. Matejun, *op.cit.*, s. 89–90.

¹¹ Por. S. Lachiewicz, *Młodzi menedżerowie w polskiej gospodarce*, w: *Współczesne metody zarządzania w praktyce gospodarczej*, M. Matejun, M. Szczepańczyk (red.), Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź 2009, s. 12–14.

¹² Por. J. Zieleniewski, *O organizacji badań naukowych*, PWE, Warszawa 1975, s. 43–44.

dla młodych naukowców mogą mieć zatem charakter synergiczny, obejmujący zarówno zwiększenie wiedzy i doświadczenia, ulepszenie realizowanego procesu dydaktycznego, jak również osiąganie wyższego statusu i awansu zawodowego oraz kolejnych stopni naukowych.

2. Metodyka i zakres prowadzonych badań empirycznych

Realizacji celu pracy poświęcono badania empiryczne prowadzone metodą badań ankietowych na grupie naukowców z zakresu nauk o zarządzaniu. Zastosowano celowy dobór, zapraszając do próby stosunkowo młodych reprezentantów różnych uczelni wyższych o zróżnicowanych zainteresowaniach badawczych, mieszczących się jednak w dyscyplinie nauk o zarządzaniu. Jako technikę badawczą wykorzystano technikę ankiety przesyłanej za pośrednictwem poczty elektronicznej. Narzędziem badawczym był autorski kwestionariusz ankiety, w którym zamieszczono 7 pytań oraz metryczkę.

Łącznie do badań wytypowano 81 naukowców, którym przesłano kwestionariusze. Otrzymano odpowiedzi od 34 osób (wskaźnik zwrotności wyniósł więc 42%), przy czym 4 osoby stwierdziły, że nie korzystały dotychczas z metody studium przypadku w prowadzonych przez siebie pracach badawczych. Pozostałe 30 osób przesłało wypełnione poprawnie kwestionariusze ankiet, z których wszystkie zakwalifikowano do ostatecznej analizy. W badaniach wzięli udział przedstawiciele następujących ośrodków naukowych: Politechnika Łódzka – 11 osób, Uniwersytet Łódzki – 4 osoby, Politechnika Białostocka – 3 osoby, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie – 3 osoby oraz Uniwersytet Zielonogórski – 2 osoby. Ponadto badani byli przedstawiciele Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Uniwersytetu Szczecińskiego. Troje respondentów nie podało w kwestionariuszu swojego miejsca pracy.

W badaniach wzięło udział 17 kobiet i 13 mężczyzn. Były to w większości osoby stosunkowo młode, najczęściej w wieku od 31 do 40 lat (w sumie 80% respondentów). Większość badanych obecnie posiada stopień doktora i pracuje na stanowisku adiunkta. Największa grupa respondentów pracuje na uczelni wyższej w okresie od 6 do 15 lat (w sumie 77% ankietowanych). Taka struktura próby pozwoliła na uzyskanie odpowiedzi przede wszystkim od osób młodych, posiadających już jednak pewne doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych i jednocześnie znaczny potencjał rozwojowy. Szczegółową charakterystykę respondentów przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1

Charakterystyka respondentów biorących udział w badaniach

Płeć	Liczba	Udział (%)
Kobieta	17	57
Mężczyzna	13	43

Tytuł/Stopień	Liczba	Udział (%)
Magister	3	10
Doktor	24	80
Doktor habilitowany	3	10

Stanowisko	Liczba	Udział (%)
Asystent	3	10
Adiunkt	25	83
Profesor	2	7

Wiek	Liczba	Udział (%)
Do 30 lat	1	3
31–35 lat	10	33
36–40 lat	14	47
41–45 lat	5	17

Staż pracy	Liczba	Udział (%)
Do 5 lat	3	10
6–10 lat	11	37
11–15 lat	12	40
16–20 lat	3	10
Powyżej 20 lat	1	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych.

Respondenci reprezentują bardzo zróżnicowane zainteresowania naukowe. Największa grupa osób wskazała na zarządzanie zasobami ludzkimi (7 osób). Wśród innych obszarów zainteresowań ankietowani wymieniali: zachowania organizacyjne, kulturę organizacyjną oraz zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami (po 4 osoby), zarządzanie marketingowe, współczesne koncepcje i metody zarządzania, zarządzanie jakością oraz zarządzanie strategiczne (po 3 osoby). Ponadto biorący udział w badaniach wskazywali między innymi na takie obszary zainteresowań naukowych, jak: konkurencyjność i współpracę przedsiębiorstw, zarządzanie logistyczne, zarządzanie projektami, zarządzanie wiedzą, etykę w biznesie czy zarządzanie ochroną środowiska. Badanie ankietowe przeprowadzono w dniach 1–13 listopada 2010 roku.

3. Wykorzystanie metody studium przypadku przez badanych naukowców

Wszyscy respondenci wykorzystywali lub wykorzystują obecnie metodę studium przypadku w prowadzonych przez siebie badaniach empirycznych. W pierwszej części badań zapytano, jakie obszary były lub są aktualnie przez nich badane z wykorzystaniem tej metody. Zdecydowana większość badanych (83%) zajmowała się analizą **pewnego wycinku organizacji w postaci funkcji lub procesu** realizowanego wewnątrz przedsiębiorstwa lub organizacji innego typu. Do takich badań można zaliczyć opis działalności konkretnej komórki organizacyjnej, zespołu projektowego lub na przykład procesu wdrażania nowego produktu.

Przykładem mogą być tu badania prowadzone przez A. Glińską-Noweś w ramach rozprawy doktorskiej¹³. Analizy, których celem była identyfikacja metod stosowanych w procesie zmian kultury organizacyjnej, przeprowadzono w takich firmach, jak Legmet sp. z o.o. oraz International Paper Kwidzyń. Jako metodę badawczą wykorzystano wywiad niestandardowy. W efekcie sporządzono opisy przedstawiające przebieg procesu zmiany kultury organizacyjnej badanych przedsiębiorstw.

Połowa ankietowanych badała w formie studium przypadku **całe konkretne przedsiębiorstwo lub organizację**. Przykładem mogą tu być badania prowadzone przez P. Walentynowicza¹⁴, w których analizowano zachowania konkretnych przedsiębiorstw i ich efekty. W pracach badawczych wykorzystano wywiad oraz metodę badań ankietowych wśród pracowników, badanie dokumentacji firm oraz analizę informacji ze źródeł literaturowych. W efekcie prac badawczych zidentyfikowano główne czynniki sukcesu oraz porażki polskich przedsiębiorstw i pozytywnie zweryfikowano je z informacjami podawanymi w literaturze przedmiotu.

W zdecydowanie mniejszym zakresie badani naukowcy wykorzystywali metodę studium przypadku **do opisu konkretnej osoby lub zespołu osób** pod kątem określonych zachowań, postaw lub umiejętności. Na taki kierunek wykorzystania metody monograficznej wskazało 37% respondentów. Przykładem

¹³ A. Glińska-Noweś, *Proces zmiany kultury organizacyjnej polskich przedsiębiorstw w okresie transformacji systemowej*, praca doktorska pod kierunkiem naukowym M.J. Stankiewicza, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń 2000.

¹⁴ P. Walentynowicz, *Czynniki sukcesu i porażki współczesnych przedsiębiorstw – analiza wybranych case studies*, w: *Sukces organizacji. Ujęcie zasobowe i procesowe*, Prace i Materiały WZ UG nr 5, Sopot 2005.

mogą być tu badania prowadzone przez R. Kozłowskiego i M. Matejuna w przedsiębiorstwie informatycznym MakoLab SA. Ich celem była identyfikacja i ocena wybranych problemów obsługi zaawansowanych technologii w firmie. Jako metodę badawczą wykorzystano metodę wywiadu, w ramach której zastosowano standaryzowany kwestionariusz wywiadu. W efekcie prac badawczych opracowano oraz zweryfikowano empirycznie w badanym przedsiębiorstwie autorski model 10 ogólnych kompetencji pracowników firm informatycznych¹⁵.

Najmniej respondentów (23%) jako obszar badań, w którym wykorzystano metodę studium przypadku, wskazało **otoczenie przedsiębiorstwa lub mniejszy jego element**. Przykładem tego typu badań mogą być prace prowadzone przez A. Adamik w firmie Venita sp. z o.o. Autorka badała uwarunkowania rozwoju tego przedsiębiorstwa w latach 1989–1998, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu zmian w otoczeniu (związanych ze zmieniającymi się warunkami współpracy polsko-rosyjskiej) na możliwości rozwojowe podmiotu. Celem badań był opis rozwoju firmy i jego problemów w okresie kryzysu gospodarczego i załamania kontaktów handlowych z Rosją. W badaniach wykorzystano metodę wywiadu, obserwację oraz analizę licznych dokumentów udostępnionych przez firmę. W wyniku przeprowadzonych badań zdiagnozowano, że otoczenie międzynarodowe generuje istotne możliwości rozwoju przedsiębiorstwa, które jednak zbyt silnie opiera swoją działalność na jedynym docelowym rynku zagranicznym. W tym czasie bowiem głównym rynkiem zbytu dla firmy Venita sp. z o.o. była Rosja i na tym kierunku działania zbudowano nietrwały potencjał rozwojowy przedsiębiorstwa¹⁶.

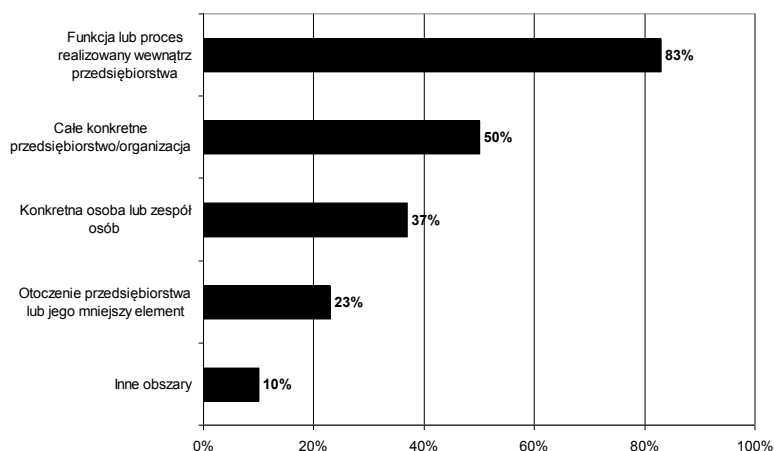
Trzech naukowców biorących udział w badaniach wskazało ponadto na inne obszary, do badania których wykorzystali oni metodę monograficzną. Dwie odpowiedzi dotyczyły wykorzystania współczesnych metod zarządzania, w tym zastosowania wybranych koncepcji zarządzania do usprawniania procesów w małych i średnich przedsiębiorstwach. Jeden z respondentów metodą monograficzną badał funkcjonowanie systemu informacyjnego. Badania były

¹⁵ K. Kozłowski, M. Matejun, *Problemy obsługi zaawansowanych technologii w przedsiębiorstwie informatycznym – studium przypadku*, w: *Współczesne koncepcje zarządzania produkcją, jakością i logistyką*, S. Lachiewicz, M. Matejun (red.), Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź 2010.

¹⁶ A. Adamik, *Venita sp. z o.o. (1989–1998)*, w: *Zarządzanie strategiczne. Studia przypadków*, J. Jeżak (red.), Polsko-Amerykańskie Centrum Zarządzania przy Uniwersytecie Łódzkim, PAM Center, Łódź 2003.

realizowane w ramach rozprawy doktorskiej¹⁷, a ich zasadniczym celem była identyfikacja sytuacji problemowych, ich diagnoza i projekt systemu informacji menedżerskiej (SIM) wykorzystywanego głównie w procesie zarządzania strategicznego czterech wybranych przedsiębiorstw. Jako metody badawcze wykorzystano tu badania ankietowe, wywiad oraz obserwację. Jako narzędzia badawcze i inne źródła danych wykorzystano: dokumenty wewnętrzne przedsiębiorstw, dane z systemów informatycznych, kwestionariusz oraz listę pytań do wywiadu.

Zestawienie obszarów badanych w formie studium przypadku przez ankietowanych młodych naukowców z zakresu nauk o zarządzaniu przedstawiono na rysunku 1.

Rys. 1. Obszary badane metodą studium przypadku przez ankietowanych młodych naukowców z zakresu nauk o zarządzaniu

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych.

W trakcie badań prowadzonych metodą monograficzną ankietowani naukowcy wykorzystywali szeroki zakres metod i narzędzi badawczych. Najczęściej wykorzystywaną metodą badawczą była metoda wywiadu. Wykorzystało ją 90% respondentów. Konsekwencją jej zastosowania było wykorzystywanie w pracach badawczych takich narzędzi, jak: kwestionariusz wywiadu (na którego zastosowanie w ramach techniki wywiadu standaryzowanego wskazało 87%

¹⁷ K. Woźniak, *System informacji menedżerskiej jako instrument wspomagania zarządzania strategicznego w firmie*, praca doktorska pod kierunkiem A. Stabryły, Wydział Zarządzania, Akademia Ekonomiczna w Krakowie, Kraków 2005.

badanych) lub dyspozycje do wywiadu (charakterystyczne dla techniki wywiadu swobodnego, na których wykorzystanie wskazało 27% respondentów).

Za najważniejszą zaletę studium przypadku w prowadzonych przez siebie pracach badawczych respondenci uznali możliwość przedstawienia bardziej dokładnego i głębokiego obrazu badanej rzeczywistości ze sfery zarządzania organizacjami, a przede wszystkim stanu i dynamiki rozwojowej tych procesów. Średnia wskazań respondentów dla tej zalety wyniosła 4,5 (w skali od 1 – najmniej istotna zaleta, do 5 – najważniejsza zaleta) przy jednoczesnym wskazaniu dominującym na poziomie 5.

Poważnym ograniczeniem metody studium przypadku wskazanym przez ankietowanych naukowców była mała reprezentatywność wyników i niewielka możliwość ich weryfikacji (na przykład powtórzenia w innych warunkach). Średnie wskazanie na tą wadę wyniosło wprawdzie tylko 3,4, jednak wskazaniem dominującym była wartość 5 – a więc większość osób uznała to ograniczenie za najpoważniejszą wadę studium przypadku. Utrudnia ona bowiem uogólnianie uzyskanych wyników i formułowanie szerszych praw naukowych.

Ponadto trzech respondentów jako poważne ograniczenie tej metody w swoich pracach badawczych wskazało trudności z uzyskaniem zgody na przeprowadzenie badań i trudności w dostępie do wnętrza obiektu badanego. Zwrócono również uwagę na konieczność znacznego zaabsorbowania czasu pracy kadry badanego przedsiębiorstwa oraz trudny dostęp do materiałów wewnętrznych i danych ilościowych charakteryzujących badany obiekt.

Podsumowanie

Studium przypadku jako metoda naukowa może znaleźć szczególnie użyteczne zastosowanie w naukach o zarządzaniu. Na ten fakt wskazuje między innymi S. Sudoł, stwierdzając, że opisy pojedynczych przypadków pokazujących przykłady złego zarządzania i najlepsze rozwiązania lub praktyki pozwalają na dostarczanie organizacjom lub menedżerom propozycji rozwiązań problemów zarządzania z przeznaczeniem do ich praktycznego zastosowania¹⁸. Potwierdza to również jeden z respondentów biorących udział w badaniach ankietowych, stwierdzając, że w jego przypadku „jest to główna metoda jaką wykorzystuje w swoich badaniach dla zidentyfikowania przypadków liderów (pozytywnych) oraz outsiderów (negatywnych) w praktyce zarządzania”.

¹⁸ S. Sudoł, *op.cit.*, s. 70–71.

Wyniki badań ankietowych potwierdzają znaczny zakres wykorzystania metody monograficznej w pracach badawczych prowadzonych przez młodych naukowców z zakresu nauk o zarządzaniu. Ankietowani najczęściej wykorzystywali tę metodę do badania fragmentu organizacji w postaci funkcji lub procesu realizowanego wewnątrz przedsiębiorstwa. Najczęściej wykorzystywaną metodą badawczą służącą do zbierania danych i informacji o opisywanym obiekcie była metoda wywiadu z wykorzystaniem adekwatnych narzędzi badawczych. Do podstawowych zalet wykorzystania metody monograficznej badani zaliczyli możliwość przedstawienia bardziej dokładnego i głębokiego obrazu badanej rzeczywistości ze sfery zarządzania, zwracając jednocześnie uwagę na takie ograniczenia, jak mała reprezentatywność wyników badań oraz trudności w dostępie do obiektów poddanych badaniom.

A CASE STUDY METHOD IN RESEARCH WORKS OF YOUNG MANAGEMENT SCIENCE RESEARCHERS

Summary

A case study is one of the research methods included among qualitative methods applied in managements sciences. It is very often treated as a description of real object, carried out in order to explicate causes, results and conditionings of its occurring or functioning in defined conditions. The article presents results of the research concerning the range and effects of applying this method by young researchers working in the field of management sciences.

Translated by Marek Matejun